

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 225/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. F., bytom B., zastúpeného advokátkou JUDr. I. G., Z., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 2, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 9/2005 z 20. apríla 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. F. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2005 doručená sťažnosť J. F. (ďalej len „sťažovateľ“) zastúpeného advokátkou JUDr. I. G., Z., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 2 ods. 2, čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 S 9/2005 z 20. apríla 2005 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

1. Z obsahu predloženej sťažnosti vyplýva, že: „Sťažovateľ, ako osoba plne invalidná a so zvlášť trvale nepriaznivým zdravotným stavom, podal dňa 13. 10. 2004 na vecne príslušnom orgáne verejnej správy – Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v B., žiadosť o vydanie preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „preukaz občana ŤZP“). (...)“

Pretože priebeh uvedeného správneho konania od začiatku zďaleka nezodpovedal zákonným zásadám, ktorými sa správne konanie riadi, a zároveň bol poznamenaný prieťahmi, sťažovateľ ako účastník konania podal dňa 12. 1. 2005 na príslušnom súde – Krajskom súde v Banskej Bystrici, žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP).

V žalobe sťažovateľ ako žalobca vecne popísal nezákonný stav správneho konania, najmä, že podľa zákona (§ 49 ods. 1, ods. 2 SP) ide o jednoduchú vec, o ktorej má správny orgán rozhodnúť bezodkladne, resp. prípad, o ktorom je správny orgán povinný rozhodnúť vo veci do 30 dní od začatia konania, pričom ku dňu podania žaloby správny orgán nepristúpil k úkonom, ktoré by viedli k vydaniu rozhodnutia vo veci samej.

Sťažovateľ ako žalobca poukázal ďalej na nesprávny procesný postup správneho orgánu, keď tento vyžadoval od neho ako účastníka konania a pod hrozbou zastavenia konania, pokiaľ uloženu povinnosť nesplní, predkladať pre konanie podklady, ktoré mal povinnosť zabezpečiť sám správny orgán.

Taktiež sťažovateľ ako žalobca poukázal na nesprávny postup správneho orgánu, keď ten námietky zaujatosti vznesené sťažovateľom ako účastníkom konania voči členom komisie, namiesto aby o nich bez zbytočného odkladu rozhodol, a pokračoval v konaní ďalšími úkonmi, nesprávne tieto zaslal na prejednanie a rozhodnutie odvolaciemu orgánu.

Rovnako sťažovateľ ako žalobca poukázal na neoprávnený zásah odvolacieho orgánu do konania na prvom stupni, keď tento konal a rozhodol (rozpor s § 5 a § 46 SP) o námietkach zaujatosti podaných sťažovateľom ako účastníkom.

Sťažovateľ ako žalobca poukázal najmä, že odvolací orgán svojvoľne postúpil vec na konanie inému správne orgánu (ÚPSVaR vo Z.), pretože taký postup zákon nepripúšťa, a za účelom vykonania určitého úkonu môže tak urobiť dožiadanim len vecne príslušný správny orgán (§ 5 a § 44 ods. 1, ods. 2 SP).

Taktiež sťažovateľ ako žalobca poukázal, že najmä v dôsledku všetkých uvedených skutočností je správne konanie poznamenané zmätočnosťou a priet'ahmi, v čom o. i. skutočností treba vidieť nečinnosť žalovaného správneho orgánu. Tiež, že sa na všetky uvádzané nedostatky správneho konania opakovane sťažoval vedúcemu správneho orgánu – riaditeľovi ÚPSVaR v B., avšak náprava nebola vykonaná (...).

Sťažovateľ ako žalobca preto navrhol súdu, aby uložil žalovanému správne mu orgánu povinnosť konať, a v celkom krátkej lehote stanovenej úvahou súdu, vydať vo veci rozhodnutie. (...)

2. Sťažovateľ v tejto ústavnej sťažnosti namieta, že „súd v konaní o jeho žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, podanej dňa 12. 1. 2005 vo viac smeroch pochybil, v dôsledku čoho došiel k nesprávnym záverom a žalobu ako nedôvodnú zamietol“.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd «predovšetkým zásadným spôsobom pochybil, že vo veci konal bez toho, že by mal vôbec k dispozícii spis z uvedeného správneho konania (rozpor s § 250t ods. 2 OSP). (...) Súd vyzval žalovaný správny orgán len vyjadriť sa k žalobe, bez povinnosti predložiť spis (...). Preto zo žaloby samej a jej príloh, a z vyjadrenia žalovaného správneho orgánu a jeho príloh, nemohol súd náležite zistiť skutočný stav veci, pretože spis samý obsahoval aj ďalšie dôležité písomnosti svedčiacie o stave veci, ktorý zákon kvalifikuje ako nečinnosť, z toho osobitne ničomné nakladanie vecou na vecne nepríslušných správnych orgánoch (Ústredie, pracovisko B. a ÚPSVaR Z.), taktiež neodôvodnené predlžovanie lehôt na vydanie rozhodnutia vo veci bez odôvodnenia žiadostí, a odôvodnenia opatrení o predĺžení lehoty, atď.

(...) súd konal za podmienok v rozpore so zákonom - bez zákonom predpísaných podkladov, a na základe tak vykonaného dokazovania došiel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP) a rozhodnutiu vo veci vôbec.

Rovnako zásadným spôsobom súd pochybil, keď procesný stav správneho konania, a osobitne sa dobu od dňa jeho začatia (13. 10. 2004) do dňa podania žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy sťažovateľom ako žalobcom (12. 1. 2005), teda za dobu, po ktorú došlo ku skutočnostiam, ktoré viedli sťažovateľa ako účastníka k podaniu žaloby, nevyhodnotil súd ako nečinnosť správneho orgánu.

Zákon predsa (§ 49 ods. 2 OSP a príslušná judikatúra – R NS SR sp. zn. 5 Sž 51/2002) pokladá za nečinnosť správneho orgánu stav, keď správny orgán v zákonom stanovenej lehote nevydá rozhodnutie vo veci, a tak zasiahne do práv osoby, k čomu v danom prípade nesporne došlo. (...).

V danom prípade správny orgán po celú uvedenú dobu vykonával výlučne kontraproduktívne úkony, resp. nevykonával žiadne, a nepripustil, aby v podstate celý uvedený čas ničomne vecou nakladali vecne nepríslušné orgány (Ústredie, pracovisko B. a ÚPSVaR Z.).

Správny orgán najprv nesprávne vyžadoval od sťažovateľa ako účastníka predkladať pre konanie podklady, ktoré mal povinnosť zabezpečiť sám správny orgán, až z toho dôvodu konanie nesprávne prerušil a následne zastavil. Taktiež nesprávne postúpil na vybavenie odvolaciemu orgánu námietky sťažovateľa ako účastníka, podané ako námietky zaujatosti, keď o nich mal povinnosť rozhodnúť bez zbytočného odkladu sám správny orgán a pokračovať v konaní úkonmi vedúcimi k vydaniu rozhodnutia vo veci. (...).

Všetky tieto skutočnosti predsa predstavujú v úhrne nečinnosť správneho orgánu, ako ju definuje už citované ustanovenie § 49 ods. 2 OSP a judikatúra. (...).

Najmä na všetky tieto súvislosti mal súd prihliadať, keď mal k dispozícii o tom podklady v rámci konania č. 23 S 294/2004, a sťažovateľ ako žalobca sa na ne v žalobe odvolával, a v úhrne úmyselné proti právne konanie správneho orgánu, pokladať za nečinnosť.

Súd ďalej na podklade vlastného nesprávneho výkladu ustanovení oddielu 2, druhej časti SP, keď o. i. nesprávne vykladá zákon, že „Skutočnosti nasvedčujúce vylúčenie sa majú oznámiť najbližšie nadriadenému vedúcemu, avšak tento to oznámi vedúcemu nadriadenému správne orgánu,“ nesprávne vyhodnotil otázku prerokovania námietok zaujatosti podaných sťažovateľom ako účastníkom.

(...) následkom (...) nesprávneho postupu správneho orgánu došlo k niekoľkomesačnému sklzu v konaní (rozhodnutie odvolacieho orgánu nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 3. 2005), pričom rozhodnutie vo veci malo byť vydané najneskôr dňa 13. 11. 2004. (...)

Súd taktiež nesprávne posúdil procesný stav správneho konania, keď konštatoval, že „správne orgány konajú a v čase rozhodovania súdu ... už netrvá potreba ukladať

odporcovi povinnosť vo veci konať,“ lebo ide o stav odporujúci zákonu, ak konali správne orgány, pretože vo veci mal konať len vecne príslušný správny orgán. Najmä však, pokiaľ správny orgán nevydal rozhodnutie vo veci v lehote stanovenej zákonom (do 13. 11. 2004), a konanie aj po tomto dni bolo naďalej sprevádzané zmätočnosťou a prieťahmi (...).

Rovnako súd nesprávne, aj keď len nepriamo, opakovane pripisuje na ujmu sťažovateľovi ako účastníkovi, že „navrhovateľ mal zdravotnú dokumentáciu v domácom prostredí,“ z čoho by bolo možné vyvodzovať, že sťažovateľ ako účastník zavinil či má podiel na prieťahoch, čo je vylúčené. Sťažovateľ pravidelne navštevuje spolu štyroch odborných lekárov, a pre známe dôvody poškodenia zdravia už len mimo miesta bydliska, preto často nakladá so svojou zdravotnou dokumentáciou. (...).

Súd sa pri rozhodovaní o žalobe riadil tiež nesprávnou úvahou, že v minulosti bola „bežná prax“ predkladať pre správne konanie zdravotnú dokumentáciu samú (...).».

3. Sťažovateľ žiada ústavný súd, aby po vykonaní dokazovania vyniesol tento nález:

„Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S 9/2005, zo dňa 20. apríla 2005, ktorým súd v právnej veci žalobcu: J. F., bytom B., zast. JUDr. I. G., advokátkou so sídlom vo Z., proti žalovanému: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny B., zamietol žalobu zo dňa 10. 1. 2005 proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v správnom konaní č. k. 04092/2004-OPČ-BS, vedenom vo veci sťažovateľom ako účastníkom správneho konania podanej žiadosti o vydanie preukazu občana ŤZP zo dňa 13. 10. 2004, došlo k porušeniu práv sťažovateľa podľa ustanovení čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, ods. 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, a čl. 2 ods. 2, čl. 36 ods. 1, ods. 2, čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S 9/2005 zo dňa 20. apríla 2005, sa zrušuje.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný vyplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 2 ods. 2 listiny štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (...).

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 2 listiny kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia (...).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny, podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 9/2005 z 20. apríla 2005 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

1. K námietke porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny napadnutým uznesením.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa so skutkovým zistením krajského súdu v napadnutom rozhodnutí a taktiež nesúhlas s právnymi závermi krajského súdu, ktoré vyslovil v napadnutom uznesení. Sťažovateľ zdôraznil, že *„konanie súdu je (...) postihnuté závažnou vadou, ktorá nakoniec viedla k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej“*.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že:

«Súd zo spisu odporcu, z návrhu navrhovateľa, vyjadrenia odporcu a z dôkazov, ktoré boli vykonané v konaní o návrhu navrhovateľa zistil, že navrhovateľ dňa 13. 10. 2004 podal na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v B. v poradí 4. žiadosť o vydanie preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím. (...) Odporca výzvou zo dňa 25. 10. 2004, ktorú navrhovateľ prevzal dňa 29. 10. 2004 vyzval navrhovateľa na doloženie potrebnej zdravotnej dokumentácie k posúdeniu miery funkčnej poruchy. Na základe námietky zaujatosti voči MUDr. B. a MUDr. M., ktorých žiadal navrhovateľ vylúčiť z konania rozhodovalo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v B., ktoré vydalo rozhodnutie č. k. 2004/4321/PO zo dňa 29. 11. 2004, ktorým boli vylúčení lekári oddelenia posudkových činností v B. z prejednávania vo veci žiadosti navrhovateľa.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. len čo sa zamestnanec správneho orgánu dozvie o skutočnostiach nasvedčujúcich jeho vylúčenie (§ 9), oznámi to bez meškania svojmu najbližšie nadriadenému vedúcemu; vedúci správneho orgánu to oznámi vedúcemu nadriadeného správneho orgánu. Podľa § 12 ods. 1 citovaného zákona o tom, či je zamestnanec právneho orgánu z konania vylúčený, rozhoduje orgán, ktorému boli dôvody vylúčenia oznámené (§ 11 ods. 1); ak sa rozhodlo, že zamestnanec právneho orgánu je vylúčený, urobí tento orgán opatrenie na zabezpečenie riadneho uskutočnenia ďalšieho konania.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. vyplýva, že odporca postupoval správne, keď predložil vec na rozhodnutie o námietke zaujatosti druhostupňovému správne orgánu. Skutočnosti nasvedčujúce vylúčenie sa majú oznámiť najbližšie nadriadenému vedúcemu, avšak tento to oznámi vedúcemu nadriadeného správneho orgánu. O tom, či je zamestnanec z konania vylúčený rozhoduje orgán, ktorému boli dôvody vylúčenia oznámené. Z ustanovenia § 11 zákona č. 71/1967 vyplýva, že tieto skutočnosti sa oznamujú nadriadenému orgánu, a teda o vylúčení rozhoduje nadriadený orgán. Zamestnanec síce oznamuje bez meškania skutočnosti najbližšie nadriadenému vedúcemu, avšak ten nie je orgánom, preto z jazykového výkladu ustanovenia § 11, 12 možno vyvodiť, že ak sa predpokladá, že o námietkach zaujatosti má rozhodnúť orgán (nie vedúci), ktorému boli dôvody vylúčenia oznámené môže to byť len nadriadený správny orgán.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Z. listom zo dňa 16. 12. 2004 vyzval MUDr. D. B. o výpis zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľa v zmysle § 106a zákona č. 195/1998 Z. z. s odôvodnením, že z doteraz predloženého výpisu zo zdravotnej dokumentácie nie je možné objektívne stanoviť mieru funkčnej poruchy. Na základe tejto požiadavky sa mal navrhovateľ aj so zdravotnou dokumentáciou dostaviť k MUDr. B. MUDr. B. dňa 11. 01. 2005 telefonicky oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Z., že navrhovateľ v jej ambulancii zatiaľ nebol a na základe tohto oznámenia 12. 01. 2005 bol pozvaný so zdravotnou dokumentáciou na posudkové oddelenie k MUDr. B. na 20. 01. 2005 o 11.30 hod.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v B. rozhodnutím č. 00812/2005-OPC-BS-Dem zo dňa 12. 01. 2005 prerušil konanie vo veci žiadateľa J. F. o vydanie preukazu občana

s ťažkým zdravotným postihnutím s odôvodnením, že navrhovateľ bol vyzvaný ÚPSV a R vo Z., oddelením posudkových činností, aby v určenej lehote odstránil nedostatky podania - doložením výpisu zo zdravotnej dokumentácie občana.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v B. rozhodnutím č. 00812/2005-OPČ-BS zo dňa 21. 01. 2005 zastavil konanie vo veci žiadateľa J. F. podľa § 30 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1967 Zb. s odôvodnením, že navrhovateľ neodstránil v určenej lehote nedostatky svojho podania - nepredložil zdravotnú dokumentáciu, ktorá je nevyhnutná pre stanovenie miery funkčnej poruchy vo veci vydania preukazu občana s ŤZP. Navrhovateľ sa dostavil dňa 20. 01. 2005 na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Z., avšak požadované podklady nepredložil.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny B., pracovisko B. rozhodnutím č. 2004/3419/PO zo dňa 10. 03. 2005 na odvolanie navrhovateľa zrušil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v B. Š. č. 0812/2005-OPČ-BS zo dňa 21. 01. 2005 s odôvodnením, že úrad sám je oprávnený vyžiadať od zdravotníckeho zariadenia v zmysle § 106a zákona č. 195/1998 Z. z. potrebné podklady k určení miery funkčnej poruchy s usmernením, že v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. pokiaľ podanie nemá predpísané náležitosti, správny orgán pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť.

Preskúmaním spisového materiálu dospel súd k záveru, že správny orgán v procese správneho konania nie je pasívny. Správny orgán po podaní žiadosti navrhovateľa J. F. zo dňa 13. 10. 2004 konal. V rámci procesu bolo vydané rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu na základe námietky zaujatosti. Prvostupňový správny orgán konanie prerušil, následne zastavil. Na základe odvolania odvolací orgán zastavujúce rozhodnutie zrušil. Je zrejmé, že proces prebieha a správny orgán v tomto štádiu konania nie je nečinný. Rozhodnutia o prerušení zastavení konania vychádzali z nesprávneho právneho názoru v tom, že úrad vyžadoval od navrhovateľa predložiť zdravotnú dokumentáciu, eventuálne lekárske správy.

Podľa § 106a ods. 1, 3 písm. b), ods. 4, ods. 5 zákona č. 195/1998 Z. z. zdravotnícke zariadenie je povinné poskytnúť zdravotné výkony na účely sociálnych služieb a peňažných príspevkov na kompenzáciu. Zdravotné výkony na účely sociálnej pomoci sú vystavenie výpisu zo zdravotnej dokumentácie občana v konaní o sociálnej službe, alebo o peňažnom príspevku na kompenzáciu, vystavenie lekárskeho nálezu, posudku, správy o priebehu

a vývoji choroby a zdravotného postihnutia. Zdravotné výkony na účely sociálnej pomoci sa poskytujú na základe písomného vyžiadania štátneho orgánu sociálnej pomoci.

Podľa § 16 ods. 6, ods. 9 zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti (zrušený od 01. 01. 2005 zákonom č. 576/2004 Z. z. pacient má právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej na mieste výpisky. Údaje zo zdravotnej dokumentácie sa poskytujú vo forme výpisov revíznym lekárom zdravotných poisťovní, zdravotníckym zariadeniam a orgánom, ktoré posudzujú zdravotný stav na účely sociálneho zabezpečenia, alebo zdravotnú spôsobilosť na výkon služby v ozbrojenom bezpečnostnom zbore, alebo ozbrojenom zbore. Revíznym lekárom zdravotných poisťovní sa údaje zo zdravotnej dokumentácie poskytujú aj umožnením nahliadnutia do nej. Nakladanie so zdravotnou dokumentáciou podľa § 12 ods. 8 a § 16 ods. 6 zákona č. 351/1997 Z. z. tým nie je dotknuté.

Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poskytovateľ údajov zo zdravotnej dokumentácie je povinný na základe písomného vyžiadania poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu vyžiadania príslušnému orgánu (zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci) na účely sociálnej pomoci, štátnej sociálnej dávky alebo služieb zamestnanosti podľa osobitných predpisov.

V danom prípade nebol dôvod na zastavenie konania, nakoľko neboli preukázané vady podania - žiadosti o vydanie preukazu občana s ŤZP. Úrad nepostupoval správne, keď trval na tom, aby navrhovateľ predložil zdravotnú dokumentáciu nevyhnutnú k určeniu miery funkčnej poruchy. Navrhovateľ ako pacient mal v súlade s § 16 ods. 6 zákona č. 277/1994 Z. z. len právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej na mieste výpisky.

Zastavujúce rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo v odvolacom konaní zrušené. Je zrejmé, že správne orgány konajú a v čase rozhodovania súdu na základe návrhu proti nečinnosti už netrvá potreba ukladať odporcovi povinnosť vo veci konať. V odôvodnení rozhodnutia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko B., č. 2004/3419/PO zo dňa 10. 03. 2005 je usmernenie odporcu na ďalší postup s vysloveným právnym názorom nadriadeného orgánu.

Cieľom procesnej úpravy zakotvenej v štvrtej hlave piatej časti O. s. p. „konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy“ nie je preskúmať zákonnosť samotných rozhodnutí, to môže súd len na základe žalôb o preskúmanie týchto rozhodnutí. Preto ak navrhovateľ nesúhlasí s rozhodnutiami správneho orgánu vydanými v procese správneho konania, je na ňom, aby využil prípustné opravné prostriedky. Je zrejmé, že správne orgány vyžadovali od navrhovateľa zdravotnú dokumentáciu, čo súd nepovažuje za správny postup, avšak je nutné prihliadnuť na skutočnosť, že takáto bola v minulosti bežná prax a navyše navrhovateľ mal zdravotnú dokumentáciu v domácom prostredí, nenachádzala sa u ošetrojúceho lekára, ako aj na postoj správnych orgánov, keď druhostupňový správny orgán zrušil zastavujúce rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, čím odstránil nezákonnosť v postupe správneho orgánu. Vzhľadom na túto skutočnosť, ktorá nastala pred rozhodnutím súdu, podľa názoru súdu už nebol daný dôvod, aby súd vyslovil, že orgán verejnej správy je vo veci nečinný.

Preto súd postupujúc podľa ustanovenia § 250t ods. 3, prvá veta a posledná veta O. s. p. návrh ako nedôvodný zamietol.»

Podľa názoru ústavného súdu skutkové zistenie krajského súdu a jeho právny názor o tom, že v ním preskúmanom správnom konaní nedošlo k nečinnosti a ku kvalifikovaným zbytočným priet'ahom v danej veci, je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a dostatočne, a preto aj ústavný súd ho považuje za ústavne relevantný. Krajský súd na všetky zásadné námietky s'ťažovateľa zaujal stanovisko, pričom podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že s'ťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia krajského súdu. Preto bolo potrebné s'ťažnosť s'ťažovateľa v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného k tejto časti ústavnej s'ťažnosti treba dodať, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí pri hodnotení postupu správneho orgánu nevybočil z rámca judikatúry ústavného súdu, podľa ktorého nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní (mutatis mutandis teda ani v správnom konaní) má nevyhnutne za následok porušenie

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

2. K námietke porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva „*domáhať sa ochrany u príslušného orgánu*“ a námietky, že napadnutým rozhodnutím išlo o „*nežiadúce odopretie spravodlivosti. Preto je postup súdu, že nevyhovel žalobe sťažovateľa ako žalobcu nesprávny*“, ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že - ako to vyplýva z bodu II/1 tohto nálezu - sťažovateľovi bola v konaní krajského súdu sp. zn. 23 S 9/2005 nepochybne poskytnutá ochrana. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98). Postupom a uznesením krajského súdu nedošlo k „*denegatio iustitiae*“. Odmietnutie žaloby na nečinnosť správneho orgánu samo osebe nemožno považovať za odmietnutie spravodlivosti. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti v tejto súvislosti vyslovil, že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nezahŕňa v sebe záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia tohto ústavného práva

ústavnou sťažnosťou (mutatis mutandis II. ÚS 3/97). S ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza teda ani do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup a napadnuté rozhodnutie krajského súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie označených základných práv sťažovateľa, preto bolo potrebné aj v tejto časti odmietnuť jeho sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

3. K námietke porušenia základných práv podľa čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny a podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 2 listiny napadnutým uznesením.

Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že prípadné úvahy o porušení čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny v okolnostiach danej veci by boli závislé od vyslovenia porušenia práv uvedených v bodoch II./1 alebo II./2 tohto nálezu. Z horeuvedených skutočností však vyplýva, že krajský súd preskúmal predmetnú vec sťažovateľa zákonom predpísaným spôsobom, preto v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa postupom a napadnutým rozhodnutím podľa čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny.

Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 2 listiny napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že uvedené ustanovenia ústavy a listiny sú garanciou ochrany základných práv a slobôd pred ich porušovaním „*orgánom verejnej správy*“, preto napadnutým rozhodnutím krajského súdu tieto ustanovenia ústavy a listiny *prima facie* nemohli byť porušené.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2005